

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ธนาคารพาณิชย์เป็นสถาบันการเงินที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ บทบาทที่เห็นได้ชัดเจนคือการระดมเงินฝาก และการให้สินเชื่อในท้องถิ่นที่สาขาของธนาคารพาณิชย์แต่ละแห่งตั้งอยู่ โดยเฉพาะสินเชื่อเพื่อการพาณิชย์หรือสินเชื่อธุรกิจ ซึ่งเป็นส่วนที่ช่วยส่งเสริมอย่างมากในการพัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่นและการกระจายความเจริญ ตลอดจนช่วยเพิ่มและกระจายรายได้ของประชากรในท้องถิ่น ทั้งนี้ประชาชนส่วนใหญ่จะมีความคุ้นเคยในการใช้บริการ ตลอดจนเข้าใจและยอมรับในหลักเกณฑ์ระเบียบวิธีปฏิบัติของธนาคารพาณิชย์อย่างกว้างขวาง การที่ธนาคารพาณิชย์มีสาขาจำนวนมาก ประกอบกับมีบริการที่หลากหลายครบวงจร ทำให้สามารถอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้บริการได้มาก และตอบสนองความต้องการได้เป็นอย่างดี ดังนั้นธนาคารพาณิชย์จึงเป็นสถาบันการเงินที่มีความสำคัญสูงสุด ไม่ว่าด้านการระดมเงินออมหรือการให้สินเชื่อ และโครงสร้างลักษณะเช่นนี้ยังคงดำรงต่อไปในอนาคต

การขยายตัวของเศรษฐกิจมีส่วนทำให้ธนาคารพาณิชย์ได้รับประโยชน์ เนื่องจากการมีประสิทธิภาพอย่างสูงของธนาคารพาณิชย์ทั้งในด้านระดมเงินฝากและการกระจายสินเชื่อ จึงเป็นการสมควรที่จะขยายขอบเขตการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ไปจากประเพณีนิยมปฏิบัติอยู่ โดยเฉพาะการให้บริการทางด้านสินเชื่อที่มีประสิทธิภาพและมีความคล่องตัวในการสนองความต้องการสินเชื่อได้เป็นอย่างดี โดยมีต้นทุนต่ำที่สุดเป็นสำคัญ เพราะธนาคารพาณิชย์มีรายได้หลักมาจากการปล่อยสินเชื่อ

สภาพเศรษฐกิจของประเทศไทยก่อนเกิดวิกฤตเศรษฐกิจใน พ.ศ. 2540 ได้มีการขยายตัวในอัตราสูง อัตราเงินเฟ้ออยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ นักลงทุนทั้งในและต่างประเทศเข้ามาลงทุนมากขึ้น ส่งผลทำให้ขาดเงินทุนจากภายในประเทศ นักลงทุนในประเทศจึงต้องอาศัยเงินจากต่างประเทศเพื่อส่งเสริมการลงทุนในประเทศ เงินทุนที่ไหลเข้าส่วนใหญ่เป็นสินเชื่อของนักลงทุนไทยและเป็นสินเชื่อในระยะสั้น ซึ่งก่อให้เกิดภาวะความเสี่ยงเมื่อภาวะการณ์ผันผวนขึ้น ในช่วงเวลาดังกล่าว

ประเทศไทยพยายามพัฒนาตลาดเงิน ตลาดทุนให้เป็นศูนย์กลางทางการเงินในภูมิภาค และสามารถประกอบธุรกิจการเงินได้หลายประเภท โดยมีการจำกัดขอบเขตการดำเนินธุรกิจน้อยที่สุด และได้มีการประกาศรับพันธะข้อ 8 แห่งข้อตกลงว่าด้วยกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund : IMF) นอกจากนั้นเมื่อเดือนกันยายน พ.ศ. 2535 กระทรวงการคลังได้ประกาศอนุญาตให้จัดตั้งกิจการวิเทศธนกิจ (Interational Banking Facilities : IBFs) ส่งผลทำให้เงินทุนหลั่งไหลเข้าประเทศไทยอย่างมาก และอัตราดอกเบี้ยระหว่างธนาคารมีแนวโน้มลด ราคาสินทรัพย์ในประเทศรวมทั้งที่ดิน และหลักทรัพย์ในตลาดเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในตลาดอสังหาริมทรัพย์ ทำให้เกิดปัญหาอัตราเงินเฟ้อในประเทศ รวมทั้ง ปลายปี พ.ศ. 2539 ค่าเงินบาทได้รับแรงกดดันและได้ทวีความรุนแรงขึ้นเป็นลำดับ เป็นผลสืบเนื่องมาจากภาวะเศรษฐกิจและการส่งออกที่ชะลอตัวอย่างมาก ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ซบเซา ตลอดจนปัญหาความมั่นคงของระบบสถาบันการเงิน ปัจจัยเหล่านี้ได้ลดความเชื่อมั่นของนักลงทุนต่อเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้งระบบอัตราแลกเปลี่ยนไม่มีเสถียรภาพ ในที่สุดรัฐบาลจึงได้ประกาศให้การลอยค่าเงินบาท โดยเปลี่ยนระบบอัตราแลกเปลี่ยนเป็นระบบการลอยตัวที่มีการจัดการ (Managed Float) ตั้งแต่วันที่ 2 กรกฎาคม 2540 เป็นต้นมา

วิกฤติเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2540 นั้น ส่วนหนึ่งมาจากการดำเนินนโยบายการเปิดเสรีทางการเงินของประเทศ โดยมีเป้าหมายที่ต้องการให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการเงินในภูมิภาค จึงสนับสนุนให้สถาบันการเงินเปิดดำเนินการวิเทศธนกิจ แต่การดำเนินการไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ แทนที่จะเน้นการประกอบธุรกรรมประเภท Out-Out แต่กลับเน้นทำธุรกรรม Out-In และการที่อัตราดอกเบี้ยภายในประเทศถูกกำหนดให้สูง รวมทั้งการผูกค่าเงินบาทไว้กับดอลลาร์สหรัฐ โดยไม่มีการปรับให้ยืดหยุ่น ทำให้ภาคเอกชนไทยนำเงินทุนจากต่างประเทศที่มีต้นทุนต่ำและความเสี่ยงน้อยใช้ในกิจการประเภทการเก็งกำไร เช่นธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ตลาดหลักทรัพย์ เมื่อเศรษฐกิจถดถอยจึงส่งผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ อันมีผลทำให้สถาบันการเงินประสบปัญหาหนี้เสียและหนี้สูญจำนวนมาก ปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจและสถาบันการเงินไทยจึงรุนแรงเพิ่มมากขึ้น และส่งผลให้สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non-Performing Loan : NPL) เพิ่มสูงขึ้น ทำให้ธนาคารพาณิชย์ต้องแบกรับภาระการตั้งสำรองเพิ่มขึ้น สถาบันการเงินต้องชะลอการปล่อยสินเชื่อ และมีความระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อมากขึ้น และส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจด้านอื่นในที่สุด

แม้ว่าในปี พ.ศ. 2543 ธนาคารพาณิชย์ (ยกเว้นธนาคารของรัฐ ซึ่งเป็นภาระของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน) จะสามารถกันสำรองเผื่อหนี้สงสัยจะสูญได้เกิน 100% ตามเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย (เฉลี่ย 125%) (บริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด, 2544 : 1) และธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่จะมีฐานะเงินกองทุนที่แข็งแกร่งขึ้นแล้วก็ตาม การแก้ปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ยังคงเป็นภาระกิจสำคัญที่ต้องสานต่อไป โดยธนาคารต้องมุ่งเน้นปรับองค์กรและบุคลากรเพื่อให้สามารถรองรับกับรูปแบบการบริการใหม่ที่ต้องแข่งขันกันรุนแรงมากขึ้น แม้ธนาคารจะมีแนวโน้มที่จะมุ่งแสวงหารายได้จากฐานรายได้ที่ไม่ใช่ดอกเบี้ยเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะฐานรายได้ประเภทค่าธรรมเนียมบริการประเภทต่างๆ ที่สอดคล้องกับธุรกรรมบริการ ทางอิเล็กทรอนิกส์ แต่รายได้หลักของธนาคารยังคงมาจากการให้บริการด้านสินเชื่อ ซึ่งด้วยข้อจำกัดในการขยายสินเชื่อใหม่ ทั้งในด้านการชะลอตัวลงทางเศรษฐกิจ และปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ที่ย้อนกลับมาหลังจากการปรับโครงสร้างหนี้ ทำให้การขยายสินเชื่อต้องดำเนินการอย่างเข้มงวดและปรับกลยุทธ์ในการเจาะตลาดเพื่อหาลูกค้าใหม่ที่มีจำกัด หรือเพื่อรักษาลูกค้าเดิมของตนเองไว้

การให้สินเชื่อเป็นธุรกิจที่สำคัญที่จะสร้างรายได้ให้ธนาคารพาณิชย์ และการให้สินเชื่อยังคงมีความสำคัญในการสนองความต้องการเงินทุนของธุรกิจ เงินที่ธนาคารพาณิชย์ให้สินเชื่อนั้นส่วนใหญ่ได้มาจากเงินฝาก ซึ่งธนาคารพาณิชย์มีพันธะต้องจ่ายคืนพร้อมดอกเบี้ย ดังนั้นการดำเนินงานด้านสินเชื่อจึงต้องกระทำด้วยความระมัดระวังรอบคอบ เนื่องจากผลเสียหายที่เกิดขึ้นจากการให้สินเชื่อจะส่งผลกระทบต่อธนาคารพาณิชย์และระบบเศรษฐกิจ การที่การให้สินเชื่อมีความสำคัญมากดังกล่าว กฎหมายการธนาคารพาณิชย์จึงต้องมีบทบัญญัติ เพื่อใช้บังคับเกี่ยวกับการควบคุมการขยายสินเชื่อตามมาตรา 10 กำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ดำรงเงินกองทุนทั้งสิ้น ไม่ต่ำกว่าอัตราส่วนกับสินทรัพย์ หนี้สินและภาระผูกพัน ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด เนื่องจากสินทรัพย์ส่วนใหญ่เป็นเงินให้สินเชื่อ จึงเท่ากับเป็นการควบคุมการให้สินเชื่อมิให้มีการขยายสินเชื่อมากเกินไป หากมีการขยายสินเชื่อเพิ่มขึ้นก็ต้องเพิ่มทุนให้มากขึ้นตามอัตราส่วนอันเป็นการจำกัดขอบเขตการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ให้อยู่ในระดับที่ปลอดภัยและธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์ เพราะธนาคารพาณิชย์ใดดำเนินการล้มเหลวหรือขาดทุน เงินกองทุนซึ่งเป็นส่วนของเจ้าของกิจการก็สามารถรับภาระ ในการสูญเสียหรือผลขาดทุนที่เกิดขึ้นนั้นได้ โดยไม่กระทบกระเทือนผู้ฝากเงินหรือเจ้าหนี้ ถ้าธนาคารพาณิชย์มีเงินกองทุนอย่างเพียงพอ หรือพยายามเสริมสร้างให้เพิ่มมากขึ้นอยู่เสมอ ก็จะเป็นสิ่งประกันความสามารถของธนาคารพาณิชย์นั้น ที่จะสนองความต้องการของลูกค้าในด้านการให้สินเชื่อทั้งในปัจจุบันและอนาคตได้เสมอ

ตารางที่ 1.1 แสดงเครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจจังหวัดเชียงใหม่

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2543	2544	2545
1. ภาคการเงินการธนาคาร			
1.1 จำนวนสาขาธนาคารพาณิชย์	124	125	124
% การเปลี่ยนแปลง		0.81	- 0.80
1.2 เงินฝากที่ธนาคารพาณิชย์	80,815	83,922	81,986
% การเปลี่ยนแปลง		3.84	- 2.31
1.3 เงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์	58,418	56,162	63,385
% การเปลี่ยนแปลง		- 3.86	12.86
1.4 สัดส่วนเงินให้กู้ยืมต่อเงินฝาก	72	67	77
% การเปลี่ยนแปลง		- 7.08	15.10
1.5 เงินที่ธนาคารพาณิชย์นำฝาก ธปท.	51,554	55,486	67,783
% การเปลี่ยนแปลง		7.63	22.16
1.6 เงินที่ธนาคารพาณิชย์ถอนจาก ธปท.	38,457	46,654	58,098
% การเปลี่ยนแปลง		21.31	24.53
2. ฐานะการคลัง (ปีงบประมาณ)			
2.1 รายได้	2,656	2,663	3,066
% การเปลี่ยนแปลง		0.26	15.13
2.2 รายจ่าย	2,128	22,104	21,235
% การเปลี่ยนแปลง		938.72	- 3.93
2.3 कुลเงินในงบประมาณ	- 16,277	- 19,441	- 18,170
% การเปลี่ยนแปลง		19.44	- 6.54
2.4 อัตรารายจ่าย	93	92	94
% การเปลี่ยนแปลง		- 1.08	2.17
3. เงินโอนแรงงานที่ไปทำงานต่างประเทศ			
	104	68	93
% การเปลี่ยนแปลง		- 34.62	36.76

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย. สำนักงานภาคเหนือ (2546)

ตารางที่ 1.1 แสดงเครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจจังหวัดเชียงใหม่ (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2543	2544	2545
4. การลงทุน			
4.1 เงินลงทุนของ โครงการที่ได้รับอนุมัติส่งเสริมการลงทุน	386	169	362
% การเปลี่ยนแปลง		- 56.22	114.20
4.2 พื้นที่ก่อสร้างในเขตเทศบาล	127,066	197,199	335,747
% การเปลี่ยนแปลง		55.19	70.26
4.3 เงินลงทุนของ โรงงานอุตสาหกรรมที่ได้รับอนุญาตจัดตั้ง	450	602	2,307
% การเปลี่ยนแปลง		33.78	283.22
4.4 สินเชื่อธนาคารพาณิชย์			
4.4.1 ธุรกิจตั้งหาริมทรัพย์	5,862	4,702	4,360
% การเปลี่ยนแปลง		- 19.79	- 7.27
4.4.2 ก่อสร้าง	4,802	7,107	7,694
% การเปลี่ยนแปลง		48.00	8.26
5. การใช้จ่ายภาคเอกชน			
5.1 ภาษีมูลค่าเพิ่ม	337	388	439
% การเปลี่ยนแปลง		15.13	13.14
5.2 ยอดจดทะเบียนรถยนต์	5,998	5,846	7,751
% การเปลี่ยนแปลง		- 2.53	32.59
5.3 ยอดจดทะเบียนรถจักรยานยนต์	25,723	33,907	45,221
% การเปลี่ยนแปลง		31.82	33.37
5.4 การใช้ไฟฟ้าของครัวเรือน	469	513	520
% การเปลี่ยนแปลง		9.38	1.36
5.5 สินเชื่อเพื่ออุปโภคบริโภคส่วนบุคคล			
5.5.1 สินเชื่อเพื่อการพาณิชย์กรรม	13,689	13,589	18,601
% การเปลี่ยนแปลง		- 0.73	36.88
5.5.2 สินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคล	13,135	11,952	12,806
% การเปลี่ยนแปลง		- 9.01	7.15

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย, สำนักงานภาคเหนือ (2546)

ตารางที่ 1.2 แสดงปริมาณสินเชื่อภาคเศรษฐกิจของธนาคารพาณิชย์แยกตามประเภทธุรกิจใน
จังหวัดเชียงใหม่

ลำดับ	ประเภทธุรกิจ	ปริมาณสินเชื่อ (ล้านบาท)				
		ปี 2543	ปี 2544	ปี 2545	ปี 2546	2547(3ค)*
1	เกษตรกรรม	3,196	2,915	2,795	2,678	2,536
2	เหมืองแร่	213	193	192	230	197
3	อุตสาหกรรม	6,667	6,454	7,107	8,323	8,099
4	ก่อสร้าง	4,764	7,021	7,694	8,647	8,357
5	การพาณิชย์ (ค้าปลีก-ค้าส่ง)	13,689	13,588	18,600	16,809	16,105
6	ธุรกิจการเงิน	353	679	829	1,383	1,509
7	อสังหาริมทรัพย์	5,689	4,474	4,359	7,521	7,799
8	สาธารณูปโภค	965	897	965	1,049	1,110
9	บริการ	9,743	7,985	8,033	7,142	8,152
10	ส่วนบุคคล	13,134	11,951	12,806	15,825	16,063
	รวม	58,413	56,157	63,380	69,607	69,927
	%การเปลี่ยนแปลงสินเชื่อรวม		- 3.86	12.86	9.82	0.46

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย. สำนักงานภาคเหนือ (2547)

หมายเหตุ : * เป็นข้อมูลเพียงสิ้นสุดไตรมาสที่ 1 ของปี 2547

ตารางที่ 1.3 แสดงปริมาณสินเชื่อธุรกิจขนาดกลาง ของสำนักธุรกิจของธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่ง
แยกตามประเภทธุรกิจ ในจังหวัดเชียงใหม่

ลำดับ	ประเภทธุรกิจ	ปริมาณสินเชื่อ (ล้านบาท)							
		ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
		ปี 2547	ปี 2547	ปี 2547	ปี 2547	ปี 2548	ปี 2548	ปี 2548	ปี 2548
1	เกษตรกรรม	58	64	63	62	64	63	65	69
2	เหมืองแร่	-	-	-	-	-	-	-	-
3	อุตสาหกรรม	351	367	368	368	372	375	372	384
4	ก่อสร้าง	38	36	39	38	42	41	43	43
5	การพาณิชย์ (ค้าปลีก-ค้าส่ง)	1,065	1,080	1,078	1,085	1,082	1,086	1,092	1,097
6	นำเข้าส่งออก	54	63	67	58	63	72	73	69
7	ธุรกิจการเงิน	143	303	280	264	271	266	286	273
8	อสังหาริมทรัพย์	60	60	62	58	76	78	72	67
9	สาธารณูปโภค	20	20	22	21	22	24	23	23
10	บริการ	275	280	282	271	284	286	284	296
11	ส่วนบุคคล	38	40	42	38	44	46	45	49
	รวม	2,102	2,313	2,303	2,263	2,320	2,337	2,355	2,370
	ปริมาณสินเชื่อที่เพิ่มขึ้น/ลดลง		211	- 10	-40	57	17	18	15
	% การเปลี่ยนแปลงสินเชื่อรวม		10.04	-0.43	-1.74	2.52	0.73	0.77	0.64

ที่มา : ธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่

หมายเหตุ : ปริมาณสินเชื่อที่เพิ่มขึ้นหรือเปลี่ยนแปลง เป็นการเปรียบเทียบรายไตรมาส โดยเปรียบเทียบ ไตรมาสปัจจุบันกับไตรมาสที่ผ่านมาต่อเนื่องกัน

จากตารางที่ 1.1 ซึ่งแสดงเครื่องชี้วัดเศรษฐกิจจังหวัดเชียงใหม่ จะพบว่า แม้ว่าตัวเลขที่สามารถบ่งบอกถึงการเติบโตของภาวะเศรษฐกิจจะมีทั้งเพิ่มขึ้นและลดลง แต่เมื่อพิจารณาถึงตัวเลขของหมวดที่แสดงถึงการเติบโตของเศรษฐกิจได้อย่างชัดเจน จะพบว่าการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่เพิ่มขึ้น เช่น ในภาคการเงินการธนาคาร ปริมาณเงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ในปี 2545 เพิ่มขึ้น 12.86% เมื่อเทียบกับปี 2544 สัดส่วนเงินให้กู้ยืมต่อเงินฝากในปี 2545 เพิ่มขึ้น 15.10% เมื่อเทียบกับปี 2544 ในภาคฐานะการคลัง จะพบว่า รายได้เพิ่มขึ้น 0.26% ในปี 2544 เมื่อเทียบกับปี 2543 และในปี 2545 เพิ่มขึ้น 15.13% เมื่อเทียบกับปี 2544 ภาคการลงทุน พื้นที่ก่อสร้างในเขตเทศบาลในปี 2544 เพิ่มขึ้น 55.19% เมื่อเทียบกับปี 2543 และในปี 2545 เพิ่มขึ้น 70.26% เมื่อเทียบกับปี 2544 ด้านการใช้จ่ายภาคเอกชน จะพบว่า สินเชื่อเพื่อการพาณิชย์กรรมในปี 2444 ลดลง 0.73% เมื่อเทียบกับปี 2543 และเพิ่มขึ้น 7.15% ในปี 2545 เมื่อเทียบกับปี 2544

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 1.2 ปริมาณสินเชื่อภาคเศรษฐกิจของธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่ จะพบว่าในปริมาณสินเชื่อรวมเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน ตั้งแต่ปี 2544 จนถึงปี 2546 โดยในปี 2545 เพิ่มขึ้น 12.86% และปี 2546 เพิ่มขึ้น 9.82%

จากตัวเลขปริมาณสินเชื่อธุรกิจขนาดกลางของสำนักธุรกิจของธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่ง ตามประเภทธุรกิจในจังหวัดเชียงใหม่ในช่วงเดือน มกราคม 2547 ถึง ธันวาคม 2548 ตามตารางที่ 1.3 เมื่อพิจารณาการเพิ่มขึ้นของปริมาณสินเชื่อรวม โดยการเปรียบเทียบเป็นรายไตรมาสพบว่า ปริมาณสินเชื่อ ไตรมาสที่ 2 ของปี 2547 เพิ่มขึ้น 211 ล้านบาท หรือ 10.04% เมื่อเทียบกับไตรมาสที่ 1 ของปี 2547 ไตรมาสที่ 3 ของปี 2547 ลดลง 10 ล้านบาท หรือ 0.43% เมื่อเทียบกับไตรมาสที่ 2 ของปี 2547 และไตรมาสที่ 4 ของปี 2547 ปริมาณสินเชื่อลดลง 40 ล้านบาท หรือ 1.74% เมื่อเทียบกับไตรมาสที่ 3 ของปี 2547 สำหรับปี 2548 ไตรมาสที่ 1 ปริมาณสินเชื่อรวมเพิ่มขึ้น 57 ล้านบาท หรือ 2.52% เมื่อเทียบกับไตรมาสที่ 4 ของปี 2547 ไตรมาสที่ 2 ปริมาณสินเชื่อรวมเพิ่มขึ้น 17 ล้านบาท หรือ 0.73% เมื่อเทียบกับไตรมาสที่ 1 ของปี 2548 ไตรมาสที่ 3 ของปี 2548 ปริมาณสินเชื่อรวมเพิ่มขึ้น 18 ล้านบาท หรือ 0.77% เมื่อเทียบกับไตรมาสที่ 2 ของปี 2548 และไตรมาสที่ 4 ของปี 2548 ปริมาณสินเชื่อรวมเพิ่มขึ้น 15 ล้านบาท หรือ 0.64% เมื่อเทียบกับไตรมาสที่ 3 ของปี 2548 จากตัวเลขที่ได้พบว่าปริมาณสินเชื่อรวมในช่วงเดือน มกราคม 2547 ถึง ธันวาคม 2548 รายไตรมาส มีบางไตรมาสที่เพิ่มขึ้น และบางไตรมาสลดลง ซึ่งในบางภาคธุรกิจจะมีปริมาณสินเชื่อมากในขณะที่ในบางภาคธุรกิจจะมีปริมาณสินเชื่อเพียงเล็กน้อย เนื่องมาจากนโยบายของธนาคารพาณิชย์ในแต่ละช่วงเวลา ซึ่งสนับสนุนการให้สินเชื่อแก่บางธุรกิจเป็นสำคัญและให้ชะลอการให้สินเชื่อในบางธุรกิจ เช่น ในภาวะการเกิดโรคระบาด ภาวะความไม่สงบในด้านการเมือง หรือเกิดภาวะสงคราม ธนาคารพาณิชย์จำเป็นต้องระมัดระวังการให้สินเชื่ออย่างเข้มงวด แต่อย่างไรก็ตามปริมาณ

สินเชื่อรวมมีการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่เพิ่มขึ้น จากข้อมูลของเครื่องชี้วัดเศรษฐกิจจังหวัด เชียงใหม่ และข้อมูลปริมาณสินเชื่อภาคเศรษฐกิจของธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่ แสดงให้เห็นว่าเศรษฐกิจของจังหวัดเชียงใหม่มีการเติบโตเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน และมีโอกาสที่จะขยายตัวขึ้นไปอีกในอนาคต ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการสินเชื่อธุรกิจขนาดกลางในพื้นที่ความรับผิดชอบของธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่เพื่อที่จะสามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่งในการเพิ่มปริมาณสินเชื่อธุรกิจต่อไปในอนาคต

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเลือกใช้บริการสินเชื่อธุรกิจขนาดกลางของธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่
- 2) เพื่อศึกษาถึงความต้องการและแนวทางการแก้ไขปัญหาในการเลือกใช้บริการสินเชื่อธุรกิจขนาดกลางของธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่

1.3 ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา

- 1) ทำให้ทราบถึงปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการสินเชื่อธุรกิจขนาดกลางของธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อที่จะนำข้อมูลมาใช้เป็นแนวทางที่เป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์ถึงผู้กู้ที่เลือกใช้บริการสินเชื่อธุรกิจขนาดกลางของธนาคาร
- 2) ก่อให้เกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติงานเพื่อทราบความต้องการและปัญหาอุปสรรค ทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพในการบริการสินเชื่อของธนาคารให้ได้ผลดี เป็นประโยชน์ต่อการวางแผน, ปรับปรุง และพัฒนาเกี่ยวกับการให้บริการสินเชื่อที่เหมาะสมต่อผู้กู้ ทั้งในปัจจุบันและในอนาคต

1.4 ขอบเขตการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ จะศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการสินเชื่อธุรกิจขนาดกลางในพื้นที่ความรับผิดชอบของธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ โดยจะกำหนดขอบเขตการศึกษาไว้เฉพาะผู้ประกอบการที่ใช้บริการด้านสินเชื่อธุรกิจขนาดกลาง เริ่มจากวันที่ 2 ธันวาคม

2545 ถึง วันที่ 30 มิถุนายน 2547 จำนวนทั้งสิ้น 183 ราย ในพื้นที่ความรับผิดชอบของสำนักธุรกิจ เชียงใหม่ รวม 3 จังหวัด คือจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 160 ราย จังหวัดลำพูน จำนวน 20 ราย และ จังหวัดแม่ฮ่องสอน 3 ราย ผู้ประกอบการทั้ง 183 ราย มีสถานประกอบการหรือสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน หรือแม่ฮ่องสอน ทั้งนี้บางรายอาจมีสำนักงานสาขาตั้งอยู่นอกพื้นที่ ประชกอบการ โดยการออกแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างทุกรายจำนวน 183 ราย เนื่องจากเป็น ลูกค้าที่ใช้บริการสินเชื่อธุรกิจขนาดกลางในพื้นที่ความรับผิดชอบของธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่ง ใน จังหวัดเชียงใหม่ ในปัจจุบัน โดยการศึกษาในครั้งนี้มุ่งเน้นศึกษาปัจจัยในด้านของผู้ให้สินเชื่อคือ ธนาคารพาณิชย์ที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการบริการสินเชื่อธุรกิจขนาดกลาง หรือปัญหาที่เกิดขึ้น จากการใช้บริการสินเชื่อของผู้ประกอบการ ซึ่งเป็นปัจจัยของผู้ให้กู้หรือธนาคารพาณิชย์

1.5 นิยามศัพท์

สินเชื่อธุรกิจขนาดกลาง หมายถึงการให้บริการสินเชื่อเพื่อการพาณิชย์ของลูกค้าธนาคารที่มี วงเงินสินเชื่อตั้งแต่ 10 ถึง 100 ล้านบาท ประกอบไปด้วยสินเชื่อเบิกเงินบัญชี ตัวสัญญาใช้เงิน เงินกู้ หนังสือค้ำประกัน รับรองตัว ด้านธุรกิจต่างประเทศ และหนังสือรับรองเครดิต

พื้นที่ความรับผิดชอบ หมายถึงการให้บริการสินเชื่อแก่ลูกค้าในพื้นที่ของเขตจังหวัด เชียงใหม่ จังหวัดลำพูน และจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ปัจจัย หมายถึง ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการสินเชื่อธุรกิจขนาดกลางในพื้นที่ความ รับผิดชอบของธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ปัจจัยด้านราคา ปัจจัยด้านความมั่นคงของธนาคาร ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด ปัจจัยด้าน สถานที่ใช้บริการ ปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านกระบวนการ / เทคโนโลยี และปัจจัยด้าน หลักประกันสินเชื่อ

กลุ่มตัวอย่าง หมายถึงประชากร หรือผู้ใช้บริการสินเชื่อธุรกิจขนาดกลางทุกรายในพื้นที่ ความรับผิดชอบของธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 183 ราย ในพื้นที่จังหวัด เชียงใหม่ จำนวน 160 ราย จำนวน 20 รายในพื้นที่จังหวัดลำพูนและจำนวน3 ราย ในพื้นที่จังหวัด แม่ฮ่องสอน